

Läget på elmarknaden och elstödet

2022-11-30

Drift och elmarknadsläget inför vintern

- **Generellt osäkert energiförsörjningsläge i Europa**

- Invasionen av Ukraina orsakar mycket osäkerhet på marknaderna för el, gas, olja och kol eftersom importen från Ryssland har minskat eller upphört.
- Små marginaler och stora risker kopplade till tillgången på elproduktion av gas, kärnkraft, vattenkraft och vindkraft. Möjligheten till överföring av el mellan regioner kan påverka lokala kraftbalanser.

- **Sveriges elförsörjning fungerar, men höga priser**

- Vattenkraften har normal fyllnadsgrad (svenska och norska), isläggning påverkar produktionen för tillfället.
- Kärnkraften producerar normalt i Forsmark 1, 2 och 3, och Ringhals 3. Ringhals 4 avställd för reparation, åter i drift 31 januari 2023. O3 underhåll 9 dagar i december.
- Vindkraften ökar produktionen med ca 8TWh under 2022 och förväntas fortsatt öka elproduktion i samma takt fram till 2025.

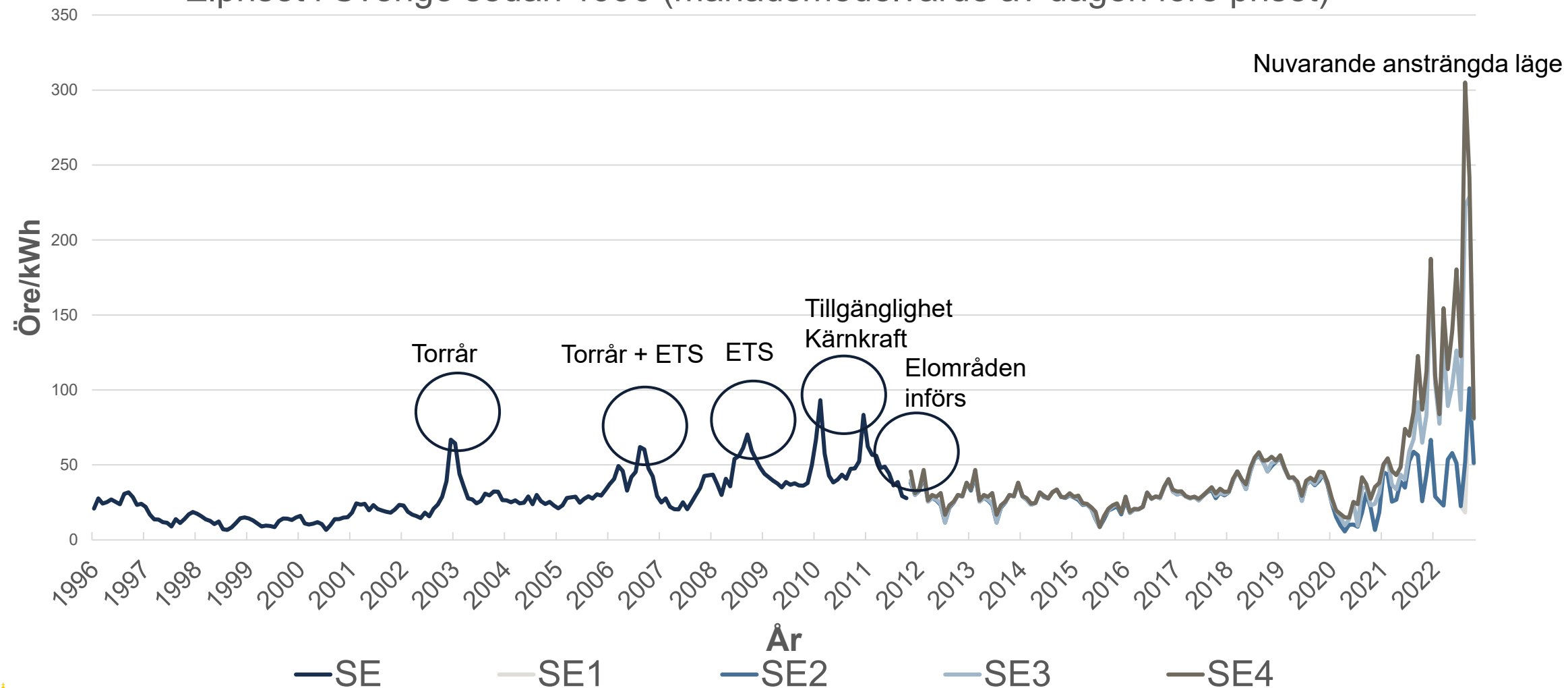
- **Importbehov under topplasttimmar**

- Södra Sveriges kraftbalans visar behov av import under topplasttimmar och pekas även ut av ENTSO-E:s rapport som ett av de områden där det kan bli fränkoppling i vinter.
- Norra Sverige har ett överskott på elenergi medan södra Sverige har ett stort underskott. Överföringskapaciteten från norr till söder är kritisk för kraftbalansen i södra Sverige men även södra Sveriges möjligheter till import.

Elprisets utveckling över tid

Elpriset i Sverige sedan 1996 (månadsmedelvärde av dagen före priset)

Tillståndprocesser

- **Tidöavtalet-** Förenkla och förkorta miljötillståndsprövningen enligt miljöbalken. Två utredningsbetänkanden av relevans bereds i regeringskansliet:
  - **Miljöprövningsutredningen** – Betänkandet ”Om prövning och omprövning – en del av den gröna omställningen SOU 2022:33” redovisades i juni 2022. Olika åtgärder föreslås av för att effektivisera och korta miljöprövningen. Betänkandet har varit på remiss fram till den 31 oktober 2022.
  - **Klimaträttsutredningen** – Betänkandet ”Rätt för klimatet SOU 2022:21” redovisades i maj 2022 och redovisar förslag till ändringar av lagstiftningen inom tre områden: främja bidrag till klimatomställningen, underlätta byggande av elnät och ett transporteffektivt samhälle. Betänkandet har varit på remiss fram till den 7 november 2022.

Åtgärder för vattenkraft, vindkraft och solenergi

- **Bättre förutsättningar för vattenkraften**
  - Omprövning av miljötillstånd ska pausas
- **Vindkraft**
  - Tillståndprocesser behöver förbättras
  - Tilläggsdirektiv till utredning Stärkta incitament för utbyggd vindkraft (Dir. 2022:27).
- **Solenergi**
  - Kravet på bygglov för integrerade solceller ses över.
  - Medel avsätts inom ramen för energiforskningen för att utveckla metoder att återvinna uttjänta solceller.

Tidöavtalet: bättre förutsättningar för ny kärnkraft

- **Lagändringar föreslagna i Tidöavtalet**
  - Förbuden i miljöbalken mot fler än 10 reaktorer och på nya platser tas bort
  - Regelverk som förhindrar politisk motiverad nedläggning av reaktorer utreds
- **Kortare tillståndsprocesser enligt Tidöavtalet**
  - Strålsäkerhetsmyndigheten tillförs medel i BP för att förbereda prövningar
  - Administrativa snabbspår införs i miljötillståndsprocesser
  - Arbete med typgodkännande av reaktorer
- **Ekonomiska förutsättningar enligt Tidöavtalet**
  - Elmarknadens utformning utreds med syfte att nå likvärdiga spelregler så att de som bidrar med stödtjänster får betalt för detta
  - Regeringen återkommer med förslag på kreditgarantier för ny kärnkraft
- **Satsning på forskning enligt Tidöavtalet**
  - En långsiktig forskningssatsning för att säkra svensk spetskompetens inom kärnkraftsteknik.

Elstödet

- Ett stöd kommer att betalas ut till elkunderna i elområdena 3 och 4 för att lindra de höga elpriserna i södra och mellersta Sverige
- I elområde 3 (mellersta Sverige) stöd om 50 öre per kWh
- I elområde 4 (södra Sverige) stöd om 79 öre per kWh
- Stödet kommer att beräknas utifrån den förbrukning som kunderna har haft under perioden oktober 2021-september 2022.

Regeringen fattar beslut om förordning

- Regeringen kommer hantera utbetalningen först till hushållen till följd av Energimarknadsinspektionens beslut
- Första steget utbetalning till hushållen
- Andra steget utbetalning till företag, andra organisationer och föreningar
- Nu remitteras en förordning
- Därefter fattar regeringen beslut om förordningen
- Förordningen möjliggör för Svenska Kraftnät och Försäkringskassan att hantera utbetalningarna.

Utbetalning av elstödet

- Försäkringskassan kommer att betala ut stödet till elkunderna
- Planeringen är att utbetalningarna ska påbörjas under februari om inget oförutsett inträffar
- Utbetalningarna till hushållen kommer att ske med automatik, kräver ingen ansökan.